

(डेंगु रोग नियन्त्रणका लागि BTI कार्यविधि)

(SOP on BTI for Dengue control)

BTI माटोमा पाइने जैविक वा प्राकृतिक रूपमा हुने व्याक्टेरिया हो। (Bti Bacillus thuringiensis subspecies israelensis को लागि छोटो रूप हो ।)

BTI कसरी काम गर्दै ?

लामखुटेको लार्भाले BTI खाएपछि बीटीआई स्पोरले पेटमा विषाक्त पदार्थ छोड्छ, जसले गर्दा लार्भाले सामान्य रूपमा खाना खान छोड्छ, र मर्दै। BTI ले सक्रिय रूपमा खाने लार्भा विरुद्ध मात्र प्रभावकारी हुन्छ, र लामखुटे प्युपा वा वयस्कहरूलाई असर गर्दैन ।

के BTI वातावरण को लागी हानिकारक छ ?

BTI स्तनपायी, चराहरू र माछाहरूको लागि गैर-विषाक्त हुन्छ। प्रयोगशालामा गरिएका अध्ययनहरूमा सामान्य प्रयोग पछि हुने दीर्घकालीन प्रभावहरू अवलोकन गरिएको थिएन। केही अध्ययनहरूले, तथापि, BTI अनुप्रयोगबाट सम्भावित दीर्घकालीन पारिस्थितिक प्रभावहरू नजिकबाट जाँच गरेका छन्। केही अध्ययनहरूले सिमसारमा २-३ वर्षको अवधिमा बीटीआईको निरन्तर प्रयोगले जैविक विविधताको समग्र हास निम्त्याउन सक्ने देखाएको छ।

BTI कहाँ प्रयोग गर्ने ?

बीटीआई पोखरी, ताल, खोला र खोला जस्ता जलस्रोतहरूमा छर्कन सकिन्छ। बीटीआई लामखुटेको लार्भा पाइने ठाउँमा, पानीमा प्रयोग गरेर, लामखुटेको वुद्धिविकास रोक्न प्रयोग गरिन्छ। BTI, पानी जम्मा हुनसक्ने ठाउँहरू र कन्टेनरहरूमा घर वरिपरि प्रयोग गर्न सकिन्छ, जस्तै फूलका भाँडाहरू, टायरहरू, र चराहरूको स्नान। BTI, पानीको ठूला निकायहरू जस्तै पोखरी, ताल र सिंचाई खाडलहरूमा पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ।

BTI कसरी प्रयोग गरिन्छ ?

BTI धेरै रूपहरूमा आउँछन, डन्क्स, ट्याब्लेटहरू, ब्रिकेटहरू, गोलीहरू, दानाहरू, वा तरल सहित। BTI लाई प्रत्येक हप्ता पानी खाली गर्न, ढाक्न वा पल्टाउन नसकिने कन्टेनरहरूमा प्रयोग गर्न सकिन्छ, जस्तै वर्षा व्यारेल, झरना, सजावटी पोखरीहरू, र प्रयोगमा नभएका पोखरीहरू। BTI जस्तै, ह्यान्डहेल्ड स्प्रेयरहरू वा हातले टस गरेर प्रयोग गर्न सकिन्छ।

BTI कति कति मात्रामा प्रयोग गर्ने ?

नाम	तौल	आवृति
Bacillus thuringiensis var israelensis 5% WP	२५० सी. सी सस्पेन्सन प्रति १० लिटर अथवा ५ लिटर सस्पेन्सन प्रति २०० लिटर सफा पानीमा प्रयोग गर्ने र ३७५ सी. सी सस्पेन्सन प्रति १० लिटर अथवा ७.५ लिटर सस्पेन्सन प्रति २०० लिटर अन्य पानीमा प्रयोग गर्ने ।	पाक्षिक वा मासिकरूपमा
Bacillus thuringiensis var israelensis 5% WP	३७५ ग्राम पाउडर प्रति १० लिटर सफा पानीमा र ५०० ग्राम पाउडर प्रति १० लिटर अन्य पानीमा प्रयोग गर्ने ।	पाक्षिक वा मासिक

नेपाल सरकार
प्राचीन तथा जनसंख्या मन्त्रालय
देशभास्थ सेवा विभाग
टेकु, काठमाडौं

निर्देशक